

Pont de ca l'Isidro

Sant Salvador de Guardiola

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Urbanització del Calvet.
Emplaçament Ctra. d'Igualada (C-37z) al km. 87,4.
Alçada: 267

Coordenades:

Latitud: 41.68658
Longitud: 1.77417
UTM Est (X): 397982
UTM Nord (Y): 4615704

Classificació

Número de fitxa 08098-10
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Obra civil
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Any 1919-20
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Estructural
Titularitat Pública
Titular: Diputació de Barcelona

Fitxes associades:

[Vall de la riera de Guardiola](#)

Autoria de la fitxa Jordi Piñero Subirana
Data de registre de la fitxa: dj., 07/04/2016 - 02:00

Descripció

Pont de la carretera vella d'Igualada (C-37 Z) sobre la riera de Guardiola, situat poc després del Km 87 d'aquesta via, vora la urbanització del Calvet. La tipologia constructiva és la mateixa que els altres ponts de la zona, tant els de la carretera de can Maçana com els de la carretera d'Igualada, ja que tots van ser construïts a la mateixa època (el 1916 els primers i el 1920 els segons). El pont té una llargària d'uns 40 m i consta de tres arcs escarsers, amb les voltes formigonades. Els dos pilars són de planta oval i estan rematats amb una cornisa a la part superior. L'aparell és fet amb grossos carreus disposats en filades més o menys horitzontals. La part superior ha estat eixamplada posteriorment per fer la carretera més ampla, encabir-hi un voral per a vianants i baranes metàl·liques.

El pont està situat a la vora d'una esplanada adequada com a zona de pícnic al costat de la riera.

Història

El camí de Manresa a Igualada és molt antic i hi ha indicis per creure que té un origen romà. La primera referència documental és força reculada: l'any 978 es fa esment d'un gual a la riera de Cornet, poc més avall de la font del Calvet (GASOL, 1984: 16), i al segle XI n'hi ha altres esments. En època medieval i moderna era un dels camins rals del Bages, amb un itinerari més occidental que l'anomenat camí de Montserrat, que més tard va ser conegut com a carretera de can Maçana. Al principi del segle XIX, amb la transformació d'aquesta via en la primera carretera apta per al trànsit de carruatges al Bages, la carretera de can Maçana va guanyar protagonisme i es convertí en la principal comunicació amb Barcelona, mentre que l'antic camí ral d'Igualada va esdevenir una via molt secundària (PIÑERO, 2013).

L'itinerari era el següent: sortint de Manresa, el camí enfilava pel lloc conegut com Coll Manresa (actualment la Bellavista), passava pel mas del Xup, on travessava la riera de Rajadell i entrava a l'actual terme de Sant Salvador de Guardiola per la creu de Salelles. Passava pel poble de Salelles i descendia fins a trobar la riera de Guardiola, vora l'actual pont. A partir d'aquí tornava a coincidir pràcticament amb el traçat de la carretera. Continuava pel costat de ponent de la riera de Guardiola i la creuava a la resclosa que hi ha passada la casa del Calvet per dirigir-se cap al poble de Guardiola, que travessava pel carrer d'Igualada. Continuava per la casa de Comasua i pel coll de Gosèn cap a Maians, i després per Òdena fins Igualada. No és fins a principis del segle XX que el camí ral d'Igualada es transforma en una carretera moderna (l'actual C-37). En un principi es va adequar el tram entre Igualada i Maians. L'acabament per connectar amb Sant Salvador de Guardiola i amb la carretera de can Maçana no es va activar fins l'any 1916. Cal situar en aquest moment, doncs, la construcció dels ponts. El 1920, amb la carretera acabada, s'inaugurà la línia de transport regular en autobús per part de la companyia Hispano-Igualadina.

Bibliografia

- CAMPRUBÍ PLANS, Josep (1991). "Transports i comunicació", a Història de la ciutat de Manresa (1900-1950). Caixa d'Estalvis de Manresa, vol. I., p. 181-204.
- GASOL, Josep M. (1984). "Notícia històrica d'antics camins i carreteres del Bages", a Butlletí del Montepio de conductors de St. Cristòfol de Manresa-Berga, núm. 381, p.14-19.
- PIÑERO SUBIRANA, Jordi (2013). La carretera de can Maçana. Recerca historiogràfica sobre els antics camins de l'àrea sud-oest de Manresa. Ajuntament de Manresa-Urbanisme, Secció de Paisatge (treball inèdit).
- TORRAS RIBÉ, Josep M. (1991). Camins i viatgers a la comarca de l'Anoia (1494-1834). Barcelona, Rafael Dalmau Editor.

